

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

Het Mozaïek, locatie Zwanebloem

Plaats : Arnhem
BRIN nummer : 19US|C1
Onderzoeksnummer : 258581
Datum onderzoek : 14 november 2013
Datum vaststelling : 5 februari 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	10
	BIJLAGE 1 OORDELEN	11

1 INLEIDING

Op 14 november 2013 heeft de inspectie Basisschool Het Mozaïek, locatie Zwanebloem, bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directie en de intern begeleiders zijn gevoerd;

- een nagesprek is gehouden met de directie en een vertegenwoordiger van het bestuur.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op Basisschool Het Mozaïek, locatie Zwanebloemlaan naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen.

In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Algemeen beeld

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat de kwaliteit van het onderwijs op de locatie Zwanebloem voor de meeste onderzochte indicatoren zonder meer op orde is. Verschillende onderdelen van de aspecten opbrengsten, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg, beoordeelt de inspectie zelfs als 'goed'.

Het onderwijs kenmerkt zich door een duidelijke focus op de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie en hoge verwachtingen van de leerlingen. Verder is de onderwijsinhoudelijke aansturing van het onderwijsleerproces sterk en worden weloverwogen keuzes voor verbeteringen gemaakt. Het team werkt vanuit een handelingsgerichte aanpak, waarbij de leraren onderwijs verzorgen aan de hand van groepsoverzichten en -plannen. Door deze aanpak zet de school sterk in op het voorkomen van leerachterstanden. Leerlingen van wie de ontwikkeling stagneert of waarvan de resultaten niet naar verwachting zijn, komen in aanmerking voor extra begeleiding. Verbeterpunt is om scherper en inzichtelijker dan nu het geval is voor individuele zorgleerlingen, concrete doelen, activiteiten en evaluaties op te nemen bij de uitvoering van de curatieve zorg. Ook is het handelingsgericht werken nog niet voor alle vakgebieden geoperationaliseerd.

De inspectie heeft ook locatie Eimerssingel-Oost van Het Mozaïek bezocht. Gezien de overeenkomsten in het onderwijs zijn de oordelen op de aspecten zorg en begeleiding en kwaliteitszorg voor de beide locaties hetzelfde. Alleen de oordelen over de opbrengsten verschillen. Zie hiervoor het rapport van de locatie Eimerssingel-Oost.

Hieronder volgt een toelichting op de gegeven oordelen.

Opbrengsten

De inspectie beoordeelt de opbrengsten aan het einde van de schoolperiode aan de hand van de scores op de Cito Eindtoets van de laatste drie schooljaren. De opbrengsten op de locatie Zwanebloem liggen op een goed niveau. De schoolscores liggen namelijk in 2011, 2012 en 2013 boven de bovengrens die de inspectie hanteert voor scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie (circa 55% gewogen leerlingen).

De resultaten tijdens de schoolperiode liggen als geheel op het niveau dat mag worden verwacht. Bij technisch lezen in de groepen 3 en 4, rekenen en

wiskunde en begrijpend lezen in groep 6, liggen de groepsscores boven de gehanteerde ondergrenzen. Bij rekenen-wiskunde in groep 4 ligt de groepsscore aan het einde van schooljaar 2012-2013 echter onder de ondergrens.

Het Mozaïek brengt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart met behulp van een genormeerd instrument. Op basis van de gegevens van groep 8 van de laatste drie schooljaren kan worden geconcludeerd dat de sociale competenties op niveau liggen.

Zorg en begeleiding

De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de leerlingen. Het leerlingvolgsysteem omvat landelijk genormeerde toetsen voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde dat is afgestemd op de kenmerken van de leerlingenpopulatie. In de kleutergroepen wordt dit volgsysteem aangevuld met een gestructureerd observatie-instrument om onder meer de taal- en rekenontwikkeling te volgen. Over het gebruik van deze toetsen en de interpretatie van de verkregen gegevens zijn op schoolniveau afspraken gemaakt. De schoolleiding ziet erop toe dat deze worden nageleefd. Daarom is indicator 7.1, evenals bij het onderzoek dat in september 2010 is uitgevoerd, als 'goed' beoordeeld.

De ontwikkeling van de leerlingen komt regelmatig aan de orde in groepsbesprekingen en individuele leerlingbesprekingen. De leraren en de intern begeleiders - die de groepen voorafgaand aan de besprekingen bezoeken - signaleren potentiële zorgleerlingen op cognitief gebied aan de hand van de resultaten op de de toetsen uit het leerlingvolgsysteem en de methoden. Het team hanteert deze systematiek ook voor de leerlingen die over meer dan gemiddelde capaciteiten beschikken. Het team onderhoudt nauwe contacten met de voorschool die aan Het Mozaïek is verbonden, waardoor ook de specifieke problematiek of de onderwijsbehoeften van instromende kleuters in beeld zijn. Aandachtspunt is om op schoolniveau te definiëren wanneer leerlingen uit de subgroep 'intensief' in aanmerking komen voor extra begeleiding die gericht is op het wegwerken van achterliggende leerproblemen of hiaten in kennis (indicator 8.1).

De school werkt sinds enkele jaren met een opbrengst- en handelingsgerichte aanpak. Die aanpak - waarbij verschillende instructieniveaus worden onderscheiden - is erop gericht om het onderwijs af te stemmen op de leerdoelen en onderwijsbehoeften van de leerlingen, ook om daarmee leerachterstand te voorkomen of in te lopen. Dat doen de leraren aan de hand van groepsoverzichten en groepsplannen in ieder geval voor rekenen-wiskunde,

waarin zij onder andere leerdoelen, verlengde instructies en 'preteaching' vermelden voor de leerlingen van de 'intensieve' groep. Voor de zorgleerlingen volgt het team de stappenplannen voor de bespreking in het 'zorgteam' en het zorgadviesteam (ZAT). Zo nodig voeren de leraren diagnostische gesprekken en doen de intern begeleiders of externen nader onderzoek naar de oorzaken of achtergronden van leerproblemen. Daarmee is er voldoende sprake van analyse om de aard van de zorg te bepalen (indicator 8.2).

Uit de groepsbezoeken en de groepsadministratie blijkt dat de leraren de aanpak voor de drie subgroepen, waaronder de 'intensieve' groep, in de praktijk ook uitvoeren. De leraren kunnen de handelingsplanning en - uitvoering echter aanscherpen door voor individuele zorgleerlingen concrete leerdoelen en activiteiten vast te leggen en aan te geven hoe zij vaststellen of de extra begeleiding tot het gewenste effect heeft geleid. Daarom is indicator 8.3 als onvoldoende beoordeeld. Aandachtspunt is om ook de registratie van de uitvoering van de extra zorg te stroomlijnen.

Uit de evaluaties van de groepsplannen (rekenen-wiskunde) en die van individuele begeleidingsactiviteiten blijkt dat Het Mozaïek de effecten van de geboden zorg in voldoende mate in beeld heeft (indicator 8.4.).

Kwaliteitszorg

Op Het Mozaïek is de kwaliteitszorg zonder meer cyclisch en systematisch. De school evalueert jaarlijks de resultaten en het onderwijsleerproces en doet dat grondig. Ze trekt heldere conclusies uit scherpe analyses en vertaalt deze in doelgerichte en concrete verbeterplannen. De implementatie van verbeteringen gebeurt planmatig met een sterke focus op de gewenste aanpak in de dagelijkse praktijk. De verbeterplannen en tussenevaluaties op het gebied van woordenschat, begrijpend lezen, wereldoriëntatie, en aanbod in de voor- en vroegschool, zijn hier voorbeelden van. De school monitort de voortgang en de effecten van verbeteractiviteiten goed. Ook is er duidelijke aansturing en controle op duurzame verbetering (borging), onder andere door middel van frequente klassenbezoeken. Daarom handhaaft de inspectie het oordeel 'goed' uit het vorige onderzoek op de indicatoren 9.2, 9.3, 9.4 en 9.5.

3 CONCLUSIE

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op Het Mozaïek, locatie Zwanebloem, op vrijwel alle onderzochte onderdelen op orde of zelfs goed is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.				•	
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.		•		
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.				•
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.				•
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				•
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	